

Misiunea FMI a încheiat consultările prevăzute de Articolul IV al Statutului FMI pentru anul 2021 și a ajuns la un acord la nivel de experți cu Republica Moldova privind un nou program economic

PENTRU DIFUZARE IMEDIATĂ

Declarația de la finele misiunii se referă la concluziile preliminare ale echipei de experți a FMI ("misiunea FMI"), formulate, în cele mai multe cazuri, în urma unei vizite oficiale în statul-membru. Misiunile sunt parte a consultărilor periodice (de obicei, anuale) prevăzute de Articolul IV al Statutului FMI, în contextul solicitării accesului la resursele FMI (sub formă de împrumuturi acordate de FMI), ca parte componentă a discuțiilor din cadrul programelor monitorizate de echipa de experți a FMI sau ca parte componentă a altor tipuri de monitorizare a evoluțiilor economice, efectuate de experții FMI.

Autoritățile și-au dat consimțământul la publicarea acestei declarații. Opiniile exprimate în acest comunicat sunt opiniile experților FMI și nu reflectă, în mod neapărat, punctul de vedere al Consiliului de directori executivi al FMI. În baza concluziilor preliminare ale acestei misiuni, experții vor pregăti un raport care, sub rezerva aprobării de către conducerea FMI, va fi prezentat spre discuție și aprobare Consiliului de directori executivi al FMI.

- *Misiunea FMI și autoritățile Republicii Moldova au ajuns la un acord la nivel de experți privind un program de reforme economice pe o durată de 40 luni, în valoare de circa 564 milioane de dolari SUA, care va fi susținut printr-un acord pe 3 ani, finanțat în baza Mecanismului extins de creditare (ECF) și Mecanismului de finanțare extinsă (EFF).*
- *Noul program are ca scop susținerea redresării economice și lansarea unei agende ambițioase de reformare a guvernantei și cadrului instituțional.*
- *După ce va fi atins obiectivul redresării economice, va fi extrem de important de asigurat corelarea obiectivelor de dezvoltare trasate cu disciplina bugetară și sustenabilitatea datoriei publice.*

Washington, DC – 21 octombrie 2021: În perioada 27 septembrie - 15 octombrie, echipa de experți ai Fondului Monetar Internațional (FMI), condusă de Ruben Atoyan, a purtat discuții în contextul consultărilor prevăzute de Articolul IV al Statutului FMI, ședințele având loc la distanță, ca răspuns la solicitarea autorităților Republicii Moldova vis-a-vis de un nou program cu FMI.

La finele consultărilor, dl Atoyan a făcut următoarea declarație:

Autoritățile Republicii Moldova și misiunea FMI au ajuns la un acord la nivel de experți privind setul de politici economice care ar putea fi susținut prin resursele acordate de FMI în baza unui acord pe 40 luni, finanțat în baza Mecanismului extins de creditare (ECF) și Mecanismului de finanțare extinsă (EFF). Am propus ca Republica Moldova să primească, în baza acestui acord, acces la o finanțare în valoare de 400 milioane de drepturi speciale de trageră (ceea ce constituie 232 la sută din cota Republicii Moldova la FMI sau circa 564

milioane de dolari). Acordul la nivel de experți se preconizează a fi aprobat de către conducerea FMI și Consiliul de directori executivi. Ședința Consiliului de directori executivi este preconizată pentru luna decembrie, cu condiția că vor fi implementate câteva acțiuni prealabile ce țin de independența BNM, corectarea derapajelor anterioare de la politicile trasate și adoptarea unor planuri bugetar-fiscale credibile.

Deficiențe generale de ordin structural și de guvernanță împiedică în continuare îmbunătățirea semnificativă a nivelului de trai al populației în condițiile pandemiei de COVID-19. Cheltuielile publice sunt ineficiente și prost direcționate, iar infrastructura este inaccesibilă și de calitate proastă. Mediul de afaceri subdezvoltat limitează investițiile private și creșterea productivității, iar cadrul anticorupție și cel de asigurare a supremației legii sunt ineficiente. Rata înaltă a emigrației, mai ales în rândul cetățenilor Republicii Moldova cu studii și experiență, limitează în continuare acumularea capitalului uman.

Noul program, susținut prin mecanismele de finanțare ECF și EFF, va facilita redresarea economică prin promovarea unui set adecvat de politici și va permite avansarea reformelor instituționale și de guvernanță pe termen lung menite să restabilească rezervele necesare pentru impulsivitatea unei creșteri rapide, cuprinzătoare și durabile a veniturilor. Reformele-cheie țin de domeniile incluse în cadrul de guvernanță definit de FMI, inclusiv în ceea ce privește consolidarea transparenței și responsabilizării, îmbunătățirea previzibilității politicilor publice, consolidarea instituțiilor financiare, asigurarea dereglementării și încurajarea concurenței.

Economia Moldovei își revine după un declin puternic. Prognostăm o creștere economică cu 7,5 la sută în anul 2021, în mare parte din contul cererii interne puternice. Se observă o accelerare a ratei inflației calculate în baza IPC, ca urmare a redresării cererii și a creșterii prețurilor la resursele energetice și produsele alimentare. Conform prognozei, în anul 2021 deficitul bugetar va atinge nivelul de 5 la sută din PIB, dată fiind majorarea cheltuielilor aferente crizei curente. Datoria publică a atins nivelul de 34 la sută din PIB, iar poziția externă s-a deteriorat din cauza creșterii prețurilor la bunurile de larg consum la nivel global, dar și ca urmare a recuperării activității economice pe intern. În contextul inflației ascendente, înăsprirea politicii monetare de către BNM este adecvată și se pare că va fi necesar de menținut această direcție în viitorul apropiat.

Deși constatăm acum o redresare a economiei, perspectivele creșterii economice sunt în continuare periclitare de factori de risc. Noile valuri de infectare, redresarea mai lentă a economiei din statele-parteneri comerciali, creșterea prețurilor la resursele energetice și instabilitatea politică ar putea pune în pericol redresarea economică. Pentru a atenua aceste riscuri și a spori nivelul de reziliență, sunt necesare politici prudente și bine coordonate.

Politicile bugetar-fiscale convenite în cadrul programului se vor axa pe măsurile necesare pentru a face față șocurilor cauzate de pandemie și șocurilor cauzate de criza energetică. Ulterior, pe măsura îmbunătățirii situației epidemiologice și scăderii prețurilor la resursele energetice la nivel global, accentul se va muta pe avansarea cheltuielilor pentru dezvoltare. Cheltuielile prioritare vor include cheltuielile pentru drumuri, sectorul energetic și aprovizionarea cu apă, dar și investiții eficiente în sănătate, educație și crearea locurilor de muncă noi. Mobilizarea veniturilor pe intern, eficientizarea cheltuielilor și consolidarea guvernantei bugetar-fiscale și transparenței vor contribui la instaurarea disciplinei bugetare și asigurarea sustenabilității datoriei. Partenerii de dezvoltare externi vor acorda finanțare doar dacă vor fi promovate politici consecvente și va fi asigurată implementarea reformelor în ritm rapid.

Este necesară de protejată progresul atins prin eforturi mari în ceea ce privește asigurarea transparenței acționariatului, conformarea proprietarilor cu criteriile de onorabilitate și competență și guvernanta de calitate în băncile din Republica Moldova. Aceste reforme au sporit reziliența sectorului financiar în fața crizei curente și au permis creditarea neîntreruptă a economiei, contribuind în mod direct la redresarea economică a țării. În acest context, protejarea independenței, autonomiei financiare și guvernantei de calitate a Băncii Naționale a Moldovei sunt esențiale pentru atingerea obiectivelor programului. Îmbunătățirea situației ce ține de integritatea financiară ar contribui, de asemenea, la protejarea sectorului financiar de fluxurile financiare ilicite.

Reformele ce vizează întreprinderile de stat și cele cu capital de stat sunt necesare de mult timp deja. Sectorul mare al întreprinderilor de stat este afectat de performanțele slabe cauzate de proasta guvernare și supravegherea inadecvată, activitățile cu tentă necomercială, capacitățile limitate și independența redusă ale consiliilor de supraveghere. Reformele din cadrul programului se vor axa pe măsuri de ordin legal și de reglementare, inclusiv o supraveghere mai bună a activității întreprinderilor de stat, consolidarea raportării și evaluării financiare, îmbunătățirea monitorizării și gestionării costurilor și riscurilor bugetare, asigurarea transparenței, responsabilizarea și dezvoltarea mecanismelor de control necesare.

Consolidarea statului de drept și contracararea corupției joacă un rol critic în valorificarea potențialului de creștere economică a Republicii Moldova. Crearea unui cadru riguros pentru a menține independența, integritatea și responsabilizarea actorilor din sectorul justiției este esențială pentru combaterea corupției, reducerea căilor de influență politică, instaurarea unei încrederi mai mari în sistemul judecătoresc și îmbunătățirea accesului la justiție și înfăptuirea acesteia. Consolidarea integrității, capacităților și independenței celor mai importante instituții din domeniul prevenirii și combaterii corupției constituie o prioritate-cheie pentru viitorul apropiat. Reformele menite să asigure supremația legii în stat trebuie să fie îmbinate cu mecanisme adecvate de control și urmează să fie realizate în conformitate cu principiile constituționale și normele și standardele recunoscute la nivel internațional.